

EEN STAP RICHTING MONDIALE HERVORMING? INDONESIË SLUIT ZICH AAN BIJ BRICS

Update BRICS/Brazilië | Sinds de BRICS-top in Johannesburg in 2023, had Indonesië de mogelijkheid om volledig lid te worden van BRICS. De vorige president van Indonesië, Joko Widodo, heeft het lidmaatschap uitgesteld. Interessant genoeg is er op 6 januari van dit jaar aangekondigd, door voorzitter Brazilië, dat Indonesië formeel volwaardig lid is. Prabowo Subianto Djojohadikusumo (verder aangeduid als Prabowo) heeft daarmee in de eerste dagen van zijn presidentschap direct een duidelijke nieuwe weg ingeslagen, ondanks verwachtingen dat het beleid van Widodo grotendeels voortgezet zou worden.

Indonesië als lid van BRICS geeft een impuls aan het idee dat het Mondiale Zuiden in toenemende mate een verenigde club van landen vertegenwoordigt. Met het toetreden van het vierde land qua bevolking vertegenwoordigt BRICS nu ongeveer de helft van de wereldbevolking. Waar men in veel Westerse landen met argusogen keek naar de toetreding van een groep landen vorig jaar, omdat een groot deel anti-westerse sentimenten zou steunen, zal Indonesië minder snel een dergelijke stempel krijgen. Dit komt de legitimiteit van BRICS ten goede.

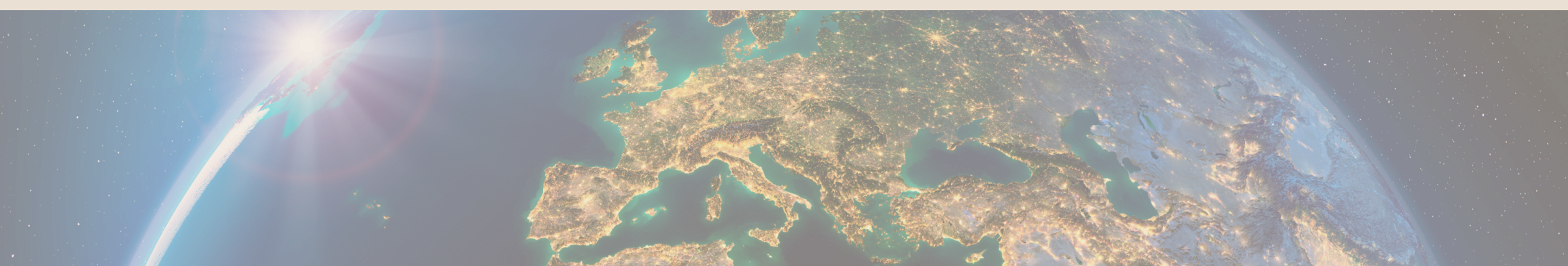
Ook het blokkeren van het lidmaatschap van Venezuela door Brazilië op de afgelopen BRICS-top in Kazan kan gezien worden als een teken dat BRICS niet simpelweg als anti-Westers gezien moet worden. De belangen van de diverse landen zijn zeer uiteenlopend en het aansluiten bij verschillende internationale fora kan houvast geven in de veranderende wereldorde en een steeds gespannener geopolitiek klimaat.

Tegelijkertijd is de verdeeldheid binnen de landen zelf en tussen de landen is evident. Zo gaf Sugioni, de Minister van Buitenlandse Zaken van Indonesië, aan dat Indonesië geen kamp kiest maar actief wil zijn op meerdere fronten van ontwikkeling. Door het Braziliaanse Ministerie van Buitenlandse Zaken werd bovendien de ambitie bevestigd om mondiale instellingen - lees: de Verenigde Naties - te hervormen. Het lidmaatschap van Indonesië zou dus beschouwd kunnen worden als een teken dat BRICS vooral een forum bieden om de stem van het Mondiale Zuiden sterker te laten klinken.

Onder Widodo wilde Indonesië nog lid worden van de Organisatie voor Economische Samenwerking en Ontwikkeling (OESO), waar verreweg de meeste landen, zo niet alle leden, als Westers bestempeld zouden kunnen worden. Hoewel er een presidentiële wisseling heeft plaatsgevonden en daarmee een nieuw geopolitieke strategie aangehaald wordt, hoeft een lidmaatschap bij BRICS een lidmaatschap bij de OESO en andere internationale organisaties en fora niet uit te sluiten. Indonesië zou daarmee, vergelijkbaar met Brazilië en India, een meer multilaterale strategie kunnen nastreven. Kortom, het lidmaatschap lijkt niet primair ideologisch gemotiveerd te zijn.

Jelle van Der Wal
Geopolitiek analist BRICS-Brazilië

Het lidmaatschap van Indonesië zou ook een opening kunnen zijn voor andere ASEAN-leden in Zuidoost-Azië tot toetreding. Maleisië en Thailand zouden al lid willen worden en Vietnam is reeds partnerland van BRICS.

Onder meer via de Straat van Malakka als één van de belangrijkste handelsroutes wereldwijd is Indonesië van groot economisch belang voor Nederland en de Europese Unie. De strategische ligging en economische groei maken het land geopolitiek erg interessant. Indonesië kan een brug vormen tussen Nederland, BRICS en Zuidoost-Azië.

Het feit dat Indonesië geen exclusieve keuzes maakt en ook lid wil worden van Westerse georiënteerde fora, zoals de OESO, biedt een opening om gezamenlijk beleid te ontwikkelen. Door Indonesië's pragmatische multilaterale koers te zien en erkennen, kan Nederland zich positioneren als een bemiddelende en ondersteunende partner in een wereldorde die steeds multipolairder wordt.

Jelle van Der Wal
Geopolitiek analist BRICS-Brazilië

